

N:o 36.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående utvidgning af Marma skjutfält; gifven Stockholms slott den 4 mars 1895.

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att det å en af generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet hos Kongl. Maj:t företedd karta med bokstäfverna B a b c d e f g h i k l m n o p q r betecknade område af Tierps kronopark må, för utvidgning af Marma skjutfält, få med detsamma förenas, äfvensom att behållna köpeskillingen för den skog, som för afrödjande af samma område måste afverkas, må få användas till betäckande af kostnaden för detsammas planering och i öfrigt för skjutfältets behof.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Axel Rappe.

Utdrag af protokollet öfver landtförsvärens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti statsrådet å Stockholms slott den 4 mars 1895.

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
WERSÄLL.

Chefen för landtförsvärsdepartementet, statsrådet friherre Rappe anhöll i underdånighet att, efter gemensam beredning med hans excellens herr statsministern, chefen för finansdepartementet, få inför Kongl. Maj:t föredraga dels generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet underdåniga skrifvelse den 22 sistlidne januari angående utvidgning af Marmas skjutfält å Tierps kronopark i Upsala län, dels ock domänstyrelsens den 4 sistlidne februari deröfver afgifna underdåniga utlåtande.

Departementschefen yttrade dervid:

»Sedan 1880 års Riksdag, med anledning af en utaf Eders Kongl. Maj:t gjord nådig framställning om anskaffande af ett skjutfält för artilleriet

invid Marma jernvägsstation, medgifvit, bland annat, att nödig mark å Tierps kronopark finge för ändamålet upplåtas, blef i sammanhang med skjutfältets ordnande i öfrigt den del af berörda kronopark, som enligt dåvarande förhållanden ansågs erforderlig för skjutningarnas bedrifvande, under de närmast derpå följande åren aförd och planerad.

Bredden af det genom kronoparkens hela längd i ungefärlig riktning från söder till norr gående öppna fältet bestämdes dervid, i enlighet med de i den till Riksdagen aflåtna nådiga propositionen gifna antydningar, till omkring 1,000 fot (300 meter); och har denna bredd under den förflutna tiden visat sig tillräcklig för de fältmessiga, äfven i divisionsförband utförda skjutningar, som å fältet verkstälts af numera första Svea artilleriregemente äfvensom af fältartilleriets skjutskola.

Med antagande af 1892 års förbättrade härordning och den i sammanhang dermed beslutade omorganisationen af fältartilleriet, som bland annat medfört att artilleridivisionernas styrka ökats från 2 till 3 batterier, har emellertid detta förhållande ändrat sig; och har med anledning deraf generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet funnit sig föranlåten att hos Eders Kongl. Maj:t göra framställning om skjutfältets utvidgning.

Uppenbart vore, yttrar generalfälttygmästaren i sin i ämnet aflåtna skrifvelse den 22 sistlidne januari, att den sålunda förstärkta divisionen fordrade större utrymme än den förutvarande svagare, för att kunna öfvas i skarpskjutning under enhetlig ledning och så vidt möjligt fältmessiga förhållanden, och att för en sådan öfning med en division om 3 batterier det för närvarande för skjutning disponibla öppna fältet vid Marma skulle visa sig sakna tillräcklig utsträckning på bredden. Med den riktning artilleritaktiken allestädes inom Europa erhållit hade emellertid, fortsätter generalfälttygmästaren, divisionen alltmera kommit att i stället för batteriet betraktas såsom artilleriets taktiska enhet, och betydelsen af dess utbildning i allt, som tillhörde densammas verksamhet i fält, hade därför också väsentligen ökats. Särskildt måste, med de stegrade fordringarna på kraftig och omtänksam elledning från divisionschefens sida, den yttersta vikt dervid komma att läggas på skjututbildningen; och då en ändamålsenlig utbildning häruti icke kunde meddelas divisionens chef och batterier med mindre den enda för skarpskjutning i fredstid tillgängliga manöverterrängen, skjutfältet, egde tillräckliga dimensioner, vore nödvändigheten att lämpa dettas utrymme efter de för artilleriet gällande organisativa bestämmelserna dermed också ådagalagd.

Generalfälttygmästaren förmäler sig, under sådana förhållanden och då Marma skjutfält för framtiden skulle komma att begagnas icke allenast af skjutskolan och första Svea artilleriregemente utan äfven af det nyupp-satta andra Svea artilleriregemente, anse nödvändigt, att detsamma, för att det må kunna uppfylla nyssnämnda, enligt generalfälttygmästarens åsigt, oafvisliga fordran på ett skjutfält, till sin öppna del utvidgas, och finner han dervid, med hänsigt till den vester om fältet belägna jernvägens närhet, utvidgningen kunna ega rum endast åt öster och lämpligast böra omfatta ett till Tierps kronopark hörande, å en den underdåniga skrivel- sen bifogad karta med bokstäfverna B a b c d e f g h i k l m n o p q r betecknad område invid det nuvarande skjutfältet.

Generalfälttygmästaren hemställer alltså, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att dels till skjutfältet upplåta ofvan angifna del af Tierps kronopark och dels, i öfverensstämmelse med hvad som egde rum vid 1880 års riksdag beträffande det nuvarande skjutfältet, medgifva, att behållningen af den för afrödjande af det område, hvars upplåtelse nu ifrågasättes, afverkade och försålda skogen finge användas till betäckande af kostnader för sagda områdes planering samt i öfrigt för skjutfältets behof.

Domänstyrelsen, som anmodats att öfver generalfälttygmästarens berörda framställning inkomma med yttrande, har i sitt med anledning deraf den 4 sistlidne februari afgifna underdåniga utlåtande anmält, att det område af Tierps kronopark, som vid bifall till generalfälttygmästarens ifrågavarande förslag skulle komma att för utvidgning af Marma skjutfält användas, innehåller i allt 30,04 har, deraf 2,80 har kärrmark och 27,24 har skogsmark, med en uppskattad virkestillgång af 2,330 kubikmeter till ett beräknadt värde af i det närmaste 7,000 kronor; och har styrelsen i öfrigt förklarar, att ur skogsväsendets synpunkt hinder ej möter för den underdåniga framställningens bifallande.

Då jag, på sätt jag redan antydt, lika med generalfälttygmästaren anser en utvidgning af Marma skjutfält vara oundgängligen nödvändig och icke har någon anmärkning att framställa mot det föreslagna sättet för densammas verkställande, får jag i underdånighet hemställa att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att det å ofvan omförmälda karta med bokstäf- verna B a b c d e f g h i k l m n o p q r beteck- nade område af Tierps kronopark må, för utvidgning

af Marma skjutfält, få med detsamma förenas, äfvensom att behållna köpeskillingen för den skog, som för afröd-
jande af samma område måste afverkas, må få användas
till betäckande af kostnaden för detsammas planering
och i öfrigt för skjutfältets behof.

Till denna departementschefens, af statsrådets öfriga ledamöter
tillstyrkta underdåniga hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lemna
nådigt bifall äfvensom förordna, att proposition i ämnet af den lydelse,
bilagan till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

F. Lagerfelt.